

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه بین خودنظم‌دهی فردی و مسئولیت‌پذیری با بهبود شرایط تحصیلی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم ناحیه‌های ۱ و ۲ آموزش و پرورش شهر رشت در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل ۵۵۰۰ دانش‌آموز دختر و پسر از ۴ دبیرستان دولتی استفاده گردید که دارای تعداد هستند. برای محاسبه حجم نمونه از فرمول جامعه محدود کوکران استفاده گردید که بر اساس آن تعداد ۳۸۶ نفر دانش‌آموز محاسبه شد که از این میان تعداد ۱۹۳ پسر و ۱۹۳ دختر با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه MSLQ که توسط میلر و براون (۱۹۹۰) برای متغیر خودنظم‌دهی فردی و نیز پرسشنامه مسئولیت‌پذیری امینی و همکاران (۱۳۹۲) تهیه شده است و پیشرفت تحصیلی از طریق میانگین یا معدل کتبی (نهایی) دانش‌آموزان در نظر گرفته شد. در این تحقیق پس از اجرای پرسش‌نامه، داده‌ها جمع‌آوری و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش‌های آماری توصیفی، میانگین، درصد فراوانی، انحراف معیار و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است و نیز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون رگرسیون چندمتغیری استفاده شد. نتایج نشان داد که مسئولیت‌پذیری با ضریب رگرسیون $0/979$ و با توجه به سطح معناداری $p = 0/001$ رابطه مستقیمی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد. همچنین، خودنظم‌دهی با ضریب رگرسیون $0/095$ و با توجه به سطح معناداری $p = 0/001$ رابطه مستقیمی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد. با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان گفت که با افزایش ترغیب دانش‌آموزان به سمت فعالیت‌های گروهی برای بالا بردن مسئولیت‌پذیری و نیز آموزش صحیح نظم در زمان تحصیل، پیشرفت تحصیلی آنها نیز افزایش می‌یابد.

واژگان کلیدی: خودنظم‌دهی فردی، مسئولیت‌پذیری، پیشرفت تحصیلی، دانش‌آموزان